

Дело C-517/21**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

20 август 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Landesgericht Korneuburg (Австрия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

13 юли 2021 г.

Ответник:

Laudamotion GmbH

Ищци:

TG

QN

AirHelp Germany GmbH

Предмет на главното производство

Права на пътниците — Право на обезщетение — Понятие за „представяне на гишето за регистрация“ — Неудобство — Действително заминаване като възможно условие за възникване на правото

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на правото на Съюза, член 267 ДФЕС

Преюдициални въпроси

[1] Трябва ли член 3, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 261/2004 относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците

при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (наричан по-нататък „Регламент № 261/2004“) да се тълкува в смисъл, че този регламент е приложим по отношение на пътник, който се е регистрирал онлайн, но не се е представил на гишето за регистрация в посочения в тази разпоредба час?

[2] Като се вземе предвид решението на Съда на Европейския съюз от 19 ноември 2009 г. по съединени дела C-402/07 и C-432/07, трябва ли член 5 във връзка с член 7 от Регламент № 261/2004 да се тълкува в смисъл, че ако опериращият въздушен превозвач не е в състояние да се освободи от отговорност по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/2004, пътникът има право на обезщетение, когато

- закъснението на полета в крайния пункт на пристигане е минимум три часа,
- преди качването на борда на полета вече е ясно, че същият ще достигне крайния си пункт на пристигане със закъснение от минимум три часа, и
- пътникът не се явява за качването на борда на този полет?

При утвърдителен отговор на втория въпрос:

[3] Важи ли това дори когато пътникът, без съдействието на опериращия въздушен превозвач, резервира алтернативен полет, с който достига друго летище, което обслужва същия град, респ. същия регион (член 8, параграф 3 от Регламент № 261/2004) като първоначално резервирания му полет, съвсем малко по-късно, отколкото ако беше достигнал по разписание крайния пункт на пристигане на първоначално резервирания полет?

При утвърдителен отговор на втория въпрос:

[4] Важи ли това дори когато по негово искане резервацията на пътника е променена от опериращия въздушен превозвач за алтернативен полет, с който той достига крайния си пункт на пристигане дори по-рано отколкото със закъснелия първоначално резервиран полет, но все пак по-късно, отколкото ако го беше достигнал по разписание с първоначално резервирания полет (при което полетът, за който резервацията на пътника е променена, дори няма „голямо закъснение“)?

Цитирани разпоредби на общностното право

Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91

Кратко представяне на фактите и производството

- 1 Преюдициалното запитване обхваща три положения със сходни факти, въз основа на които трябва да се отговори на въпроса дали пътникът трябва да е и участвал в полета, с който е щял да достигне крайния си пункт на пристигане със закъснение от минимум три часа. Всички ищци искат обезщетения съгласно член 5, параграф 1, буква в) във връзка с член 7, параграф 1, буква а), респ. б) от Регламент (ЕО) № 261/2004.

По производството по дело 22 R 203/20p:

- 2 Ищецът има потвърдена резервация за изпълнявания от ответника полет OE 190 от Дюселдорф (DUS) до Кос (KGS) за 23 ноември 2019 г. с продължителност от 14,45 ч. до 19,10 ч. Действително полетът започва от Дюселдорф едва в 19,27 ч. (закъснение при излитане: 4 часа и 42 минути) и достига Кос едва в 23,38 ч. (закъснение при пристигане: 4 часа и 28 минути). Ищецът се регистрира онлайн за този полет.
- 3 Първоинстанционният съд постановява, че при онлайн регистрация не е необходимо физическо явяване на гишето в залата за регистрация и че условието за прилагане на член 3, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 261/2004 е изпълнено, ако регистрацията е направена онлайн. Освен това Регламентът не указвал, че пътникът също така трябва да замине със закъснелия полет, за да има право на обезщетение. Ответникът обжалва това решение.

По производството по дело 22 R 83/21t:

- 4 Ищецът има потвърдена резервация за изпълнявания от ответника полет OE 314 от Виена (VIE) до Лондон-Станстед (STN) за 19 декември 2019 г. с продължителност от 6,50 ч. до 8,10 ч. Действително полетът започва от Виена едва в 13,20 ч. (закъснение при излитане: 6 часа и 30 минути) и достига Лондон-Станстед едва в 14,30 ч. (закъснение при пристигане: 6 часа и 20 минути).
- 5 Ищецът се регистрира онлайн и се явява един час преди планирания час на излитане на гишето за регистрация на ответника, което обаче е празно. Резервираният полет е обявен на информационното табло за излитащи полети с час на излитане едва следобед.
- 6 Ищецът резервира полета, за да вземе участие в конференция в Лондон от 10,00 ч. Впоследствие той резервира полет при друг въздушен превозвач и пристига в Лондон-Хийтроу в 8,15 ч.
- 7 Едва в 9,00 ч. ищецът получава SMS от ответника, че полет OE314 ще бъде извършен едва следобед.

- 8 Първоинстанционният съд постановява, че е налице право на обезщетение дори когато пътникът откаже превода в случай на неизбежно закъснение при пристигане от минимум три часа. В този случай задължението да замине с полета не било в съответствие с високото равнище на закрила на Регламент (ЕО) № 261/2004 особено когато закъснението можело да осуети целта на пътуването. В този случай неудобството за ищеца се състояло в това, че трябва да организира друг полет за кратко време под голямо напрежение. Ответникът обжалва това решение.

По производството по дело 22 R 228/21s:

- 9 Няколко пътника, които прехвърлят правата си на ищеца, имат потвърдена резервация за изпълнявания от ответника полет OE 300 от Дюселдорф (DUS) до Палма де Майорка (PMI) за 25 юни 2019 г. с продължителност от 10,40 ч. до 13,05 ч. Действително полетът започва от Дюселдорф едва в 21,45 ч. (закъснение при излитане: 11 часа и 5 минути) и достига Палма де Майорка едва в 23,57 ч. (закъснение при пристигане: 10 часа и 52 минути).
- 10 На сутринта в деня на излитане пътниците са информирани, че резервираният полет OE300 ще излети едва в 18,10 ч. След още едно съобщение, че излитането ще се забави с още един час, пътниците осъществяват контакт с ответника, за да попитат за пренасочване за по-ранен полет. Те са пренасочени към полет OE150 от Дюселдорф за Палма де Майорка за 25 юни 2019 г. с продължителност от 17,05 ч. до 19,10 ч., който каца в Палма де Майорка по разписание. Поради пренасочването пътниците вече не се намират на гишето за регистрация на полет OE300, а на гишето за регистрация на полет OE150.
- 11 Първоинстанционният съд постановява, че пътниците, за които е организиран заместващ превоз, и които преди излитането на първоначално резервирания полет вече са информирани за това, вече не трябва да се представят на гишето за регистрация на първоначално резервирания полет, за да упражнят правата си, произтичащи от Регламент (ЕО) № 261/2004. Пътниците имали право на обезщетение, тъй като били претърпели загуба на време от повече от три часа. Ответникът обжалва това решение.

Основни доводи на страните в главното производство

- 12 В първия случай ищецът изтъква, че е участвал в закъснелия полет и че отговорен за закъснението е единствено ответникът. Освен това „представянето на гишето за регистрация“ било равнозначно на Check-In; това следвало напр. от текста на регламента на английски език. Неудобството било възникнало, тъй като полетът бил резервиран поради определена причина.
- 13 Във втория случай ищецът изтъква, че от него не може да се очаква да замине с такъв закъснял полет, за да има право на обезщетение за

неудобството. Той искал да даде на ответника възможност за заместващ превоз, но поради празното гише на летището на излитане това не било възможно. Единствената възможност да вземе участие в конференцията била спонтанната резервация на алтернативен полет.

- 14 В третия случай се изтъква, че в случай на промяна на резервацията не се изисква представяне на гишето за регистрация на първоначално резервирания полет. Пътниците не отказали да заминат с първоначално резервирания полет, а се възползвали от заместващ превоз. Крайният пункт на пристигане обаче бил достигнат със закъснение от повече от три часа, което обосновавало правото на обезщетение.
- 15 Ответникът поддържа по същество, че ищците не са се представили на гишето за регистрация на съответните полети. Освен това той не бил информиран, че е отказан превоз, поради което не били изпълнени основните условия по член 3 от Регламент (ЕО) № 261/2004 за прилагането на същия. Регистрацията била само частичен аспект на „представянето на гишето за регистрация“. Думата „представям“ можела да бъде тълкувана само в смисъл, че означава физическото присъствие на пътника. Сроковете за заместващия превоз, който освобождавал от задължението за обезщетяване, били изключително кратки, поради което физическото присъствие на пътника било необходимо и по организационни причини.
- 16 Освен това ответникът се аргументира като посочва, че не може да е налице право на обезщетение поради голямо закъснение, ако пътникът доброволно не е заминал. В този случай не възниквало и неудобство в резултат от закъснението. Освен това се правело позоваване на закъснението пристигане на пътника в крайния пункт на пристигане, а не на полета.
- 17 По втория случай ответникът изтъква освен това, че ищецът не му е дал възможност за заместващ превоз.

Кратко представяне на мотивите на преюдициалното запитване

- 18 За да може да се прецени дали е налице право на обезщетение, следва да се изясни дали Регламент (ЕО) № 261/2004 е приложим. Ако това е така, следва също да се изясни дали пътникът трябва да бъде и превозен с полета, който достига крайния пункт на пристигане със закъснение от минимум три часа.

По първия въпрос:

- 19 В случая се поставя въпросът дали онлайн регистрацията е достатъчна, за да е приложим Регламентът или освен това пътникът трябва да е на летището на излитането в посочените в член 3, параграф 2 от Регламента часове. Обстоятелството, че Регламентът не съдържа ясен отговор на този въпрос би могло да се дължи на това, че при приемането на Регламента онлайн регистрацията все още не е била широко разпространена.

- 20 Следва да се изясни дали понятието на немски език „Abfertigung“ [регистрация] е равнозначно на (Online-)Check-In [(онлайн) регистрация] или го надхвърля. Текстът на английски език съдържа напр. понятието „check-in“, което предполага, че е възможно онлайн регистрацията да е достатъчна.
- 21 В този случай „да се представи“ би било излишно и в резултат от успешно завършената онлайн регистрация Регламент (ЕО) № 261/2004 би бил приложим. Въззивната инстанция също споделя това мнение, но въпросът все още не е изяснен от практиката на Съда.

По втория въпрос:

- 22 Поставя се въпросът дали пътникът има право на обезщетение дори когато преди полета вече е знаел за голямото закъснение и поради това не е участвал в полета.
- 23 В националната доктрина правото на обезщетение съществува дори когато, знаейки за голямото закъснение, пътникът не участва в полета, напр. тъй като полетът вече не може да изпълни целта на пътуването. Неудобството за пътника в този случай било сравнимо с неудобството при отмяна на полета. За въззивната инстанция това не изглежда погрешно. Действително не е възможно участието на пътника в полета никога да не е условие за признаването на право на обезщетение (напр. ако закъснението не е предварително известно). От друга страна, обаче не е възможно също пътникът да трябва да участва в полет, за който вече е ясно, че ще пристигне в крайния пункт на пристигане със закъснение от минимум три часа, само за да има право на обезщетение. В този случай неудобството се състои не само в пристигането със закъснение в крайния пункт на пристигане.
- 24 Възможно е обаче целта да се стигне навреме на определено събитие в крайния пункт на пристигане да не е от значение. Ако при закъснение от по-малко от три часа събитието вече е пропуснато, това не обосновава право на обезщетение. Следователно индивидуалните вреди, които пътникът действително е претърпял от отмяната или голямото закъснение, не са от значение за наличието на право на обезщетение.

По третия въпрос:

- 25 Ако преди излитането пътникът вече знае, че закъснението ще е повече от три часа и не замине с полета, е възможно, доколкото неудобството за пътника е само в пристигането със закъснение в крайния пункт на пристигане, да се откаже правото на обезщетение, ако пътникът достигне крайния пункт на пристигане по друг начин с по-малко от три часа закъснение.
- 26 В това отношение обаче следва да се отбележи, че в случай на отмяна не се променя нищо по отношение на правото на обезщетение, ако пътникът

достигне крайния си пункт на пристигане по друг, организиран от самия него начин.

По четвъртия въпрос:

- 27 Би могло да се изтъкне, че промяната на резервацията обосновава приложимостта на Регламент (ЕО) № 261/2004 за заместващия полет и следователно за първоначално резервирания полет вече не е налице никое от алтернативните условия по член 3, параграф 2 от Регламента и поради това същият вече не е приложим по отношение на първоначално резервирания полет. В този случай вече не било налице право на обезщетение за закъснението на първоначално резервирания полет. Това обаче изглежда неправилно, доколкото пътникът има право на обезщетение дори при отменен полет, при който не може да се представи на гишето за регистрация, в случай на заместващ превоз извън сроковете по член 5, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламента.
- 28 Това показва, че за наличието на право на обезщетение за първоначално резервирания полет не е от значение обстоятелството, че след промяната на резервацията пътникът вече не разполага с потвърдена резервация за първоначално резервирания полет.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ